

Криштопа М.В.

здобувач,

Запорізький національний університет

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ВПЛИВУ НА ЕКОНОМІКУ В МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Стаття присвячена визначенню факторів та умов, що впливають на управління сталим розвитком регіонів в умовах модернізації. В ході дослідження розглянуто методи впливу на управління сталим розвитком регіону, які визначають специфіку поведінки регіональних органів управління з урахуванням стратегічних імперативів регіонального розвитку. Одним з методів регулювання і управління регіональною стратегією економічного, соціального і науково-технічного сталого розвитку є регіональні програми, використання яких дозволить підвищити якість управлінських рішень, що приймаються органами влади, підвищити конкурентоспроможність, збалансованість регіональної економічної системи та раціональність використання ресурсного, людського, виробничого, технічного та економічного потенціалу.

Ключові слова: регіон, модернізація, сталий розвиток, регіональна програма, соціально-економічний розвиток.

Постановка проблеми. Загострення проблем регіонального розвитку України пов'язане з першочерговою необхідністю усунення нерівномірності соціально-економічного становища регіонів, потребою освоєння природних ресурсів, підтримання екологічної рівноваги, вдосконалення територіальної структури господарства, забезпечення зайнятості населення і т.д. У цих умовах виправдано використання нових ефективних методів впливу на економіку, зокрема, програмно-цільового планування і прогнозування, яке дозволяє кваліфіковано і надійно, в стислі терміни вирішувати стратегічні проблеми сталого розвитку окремих регіонів в ув'язці з єдиною регіональною політикою держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед зарубіжних та вітчизняних дослідників, які зробили вагомий вклад в дослідження проблем модернізації економічного розвитку регіонів у контексті впровадження його моделей слід назвати: Д. Белла, М. Вебера, С. Глазьева, Л. Гумільова, М. Данилевського, П. Друкера, Е. Дюркгейма, К.Дж. Кейнса, Й. Шумпетера, М. Антоновського, С. Білу, О. Білоруса, А. Гальчинського, В. Гейця, А. Гранберга, Я. Жаліло, А. Мазаракі, Г. Мітчелата, В. Прушківського та ін.

Дослідженню регіональних аспектів сталого розвитку присвячені роботи таких вчених як: І.О. Александров, Б.В. Буркинський, І.М. Вахович, З.В. Герасимчук, Б.М. Данилишин, М.І. Долішній, Л.В. Жарова, І.С. Кондіус, В.С. Кравців, С.А. Лісовський, Л.Ц. Масловська, Л.М. Немець, В.Г. Поліщук, О.С. Пчелінцев, Л.Г. Руденко, С.К. Харічков, М.А. Хвесик, Я.В. Хоменко, Л.Г. Чернюк, О.М. Шаповалова та ін.

Разом з тим, динамізм та гострота модернізаційних процесів визначають необхідність дослідження низки

теоретико-методологічних питань з урахуванням специфіки сталого розвитку регіонів.

Постановка завдання. Дослідити методи впливу на економіку в модернізації системи управління сталим розвитком регіонів України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Найважливішим питанням забезпечення сталого розвитку регіону є питання забезпечення безпеки населення і основних об'єктів промисловості, а також інших галузей економічної діяльності. Йдеться також про антитерористичну і антикримінальну безпеку, а це додатковий аргумент для підтвердження правомірності регулювання питань сталого розвитку національної і регіональної економік на державному рівні.

Сучасна модернізація в розвитку національної економічної системи знаходяться на етапі дисбалансу, що сприяє розробці більш гармонійних концепцій в регіональній політиці.

Розвиток регіонів має ґрунтуватися на соціально-економічній диференціації, а так як в кожному регіоні своя архітектоніка формальних та неформальних норм, то компроміс може бути досягнутий за допомогою структурування невизначеності [1].

Організація і оптимізація з впровадження комплексних програм дозволить скоординувати діяльність органів регіональної влади в інноваційному розвитку та в максимально короткий термін вирішити питання забезпечення ресурсами державних і регіональних інфраструктур. Такий підхід оптимізує темпи зростання розвитку регіону, підвищуючи ефективність і стійкість всієї економічної системи в цілому.

Державна підтримка регіонів полягає у впровадженні нововведень і динамічному розвитку. Це відбувається в тих регіонах, де органи державного управління

і фінансові установи законодавчо закріпили політику розвитку регіонів [11]. Дані позиції повинні бути узгоджені з урахуванням пріоритетних напрямків регіону. Таким чином, необхідно усунення зазначених проблем з метою модернізації регіонального управління в сучасних економічних умовах.

Регіональна діяльність з впровадження таких поетапних програм дозволить скоординувати, організувати і оптимізувати пріоритетну діяльність, що підвищить ефективність функціонування як регіональної економічної системи, так і всієї економіки в цілому.

Регіональні програми є різновидом цільових комплексних програм і служать інструментом регулювання і управління регіональною стратегією економічного, соціального і науково-технічного сталого розвитку, формою господарської діяльності, способом пріоритетної концентрації ресурсів для вирішення нагальних, першочергових проблем [10].

Розрізняють такі види регіональних програм: міждержавні, державні і регіональні, програми, що формуються і реалізуються за галузевою ознакою і комплексні.

Регіональні програми класифікуються за такими ознаками: територіальна приналежність, функціональна орієнтація, зміст розв'язуваних проблем, масштабність програмного завдання, галузева локалізація, характер виникнення проблем та ін. Виділення ознак і відповідних їм класів програм служить умовою пошуку загальних закономірностей в процесі їх формування та реалізації. Класифікаційні ознаки відображають зміст проблеми, характеризують об'єкти програм, особливості управління ними і т. д.

Кожна регіональна програма характеризується одночасно кількома класифікаційними ознаками. Наприклад, конкретна регіональна (місцева) програма може бути за територіальною приналежністю – облас-

ною; за функціональною орієнтацією – екологічною; за масштабністю проблеми – вузькоспеціалізованою; за тривалістю – середньостроковою і т. д.

Відбір регіональних проблем для програмування проводиться, як правило, територіальними органами влади і управління. Програмні заходи здійснюються в межах географічно обмеженого регіону, адміністративно-територіальної одиниці України. Керують проектуванням і реалізацією програм структури виконавчої влади регіону.

Регіональні програми відрізняються відносно невеликими порівняно з державними програмами обсягами робіт і ресурсними витратами, а також мають сувору цільову направленість, точну адресність, конкретні обмеження часових інтервалів і пов'язуються з загальнодержавною концепцією регіонального розвитку та регіональною політикою України [11].

Основні завдання регіональних програм:

- вирівнювання міжрегіональних відмінностей за показниками економічного, соціального і науково-технічного розвитку;
- формування оптимальної територіальної і галузевої структури економіки;
- збалансоване (бездефіцитне) регіональне господарювання в умовах ринку;
- максимально повне і ефективне використання природних, матеріальних ресурсів регіону;
- розвиток виробництва і сфер відповідно до державної селективної структурної політики;
- охорона навколишнього середовища;
- подолання наслідків стихійних лих і техногенних аварій;
- формування інфраструктури інформаційного забезпечення органів управління та господарюючих суб'єктів;

Рис. 1. Етапи модернізації системи регіонального управління сталим розвитком

– духовне відродження регіонів, збереження їх історичної спадщини, зміцнення культурного потенціалу, стабілізація суспільно-політичної і правової обстановки.

Структура програми сталого регіонального розвитку така: склад і структура комплексної програми соціально-економічного розвитку регіону представляє собою перелік і взаємне розташування розділів, що відображають змістовну і функціональну характеристики прийнятого до реалізації програмного проекту [13].

Розділи програми сталого розвитку регіону:

1. Аналіз і оцінка соціально-економічної ситуації регіону.

2. Оцінка природних ресурсів і стану навколишнього середовища.

3. Стан демографічної ситуації і ринок праці в регіоні.

4. Концепція сталого розвитку регіону.

Аналіз соціально-економічного розвитку регіону та оцінка природних ресурсів, стану навколишнього середовища, демографічної ситуації та ринку праці дають уявлення про масштаби та структуру господарства регіону, його матеріально-виробничу базу, виявлені диспропорції в економіці, а також дають прогноз чисельності трудових ресурсів і можливостей використання природно-ресурсного потенціалу, дозволяють з урахуванням тенденцій технічного прогресу та висунутих перед регіоном господарських завдань сформулювати концепцію сталого розвитку регіону на перспективу.

Головним змістом концепції повинні бути принципове визначення напрямків найбільш раціонального використання великих і ефективних ресурсів, оцінка на цій основі порівняльної економічності різних галузей і встановлення шляхів правильного формування всього господарського комплексу [18].

5. Основні цільові підпрограми. Виділяються основні для регіону цільові підпрограми, які можуть формуватися за галузевими, функціональними і проблемними ознаками.

6. Механізм здійснення програми. Викладається взаємопов'язаний комплекс заходів і дій, економічних важелів, які забезпечують вирішення проблеми.

7. Ресурсне забезпечення програми. Містить розрахунки майбутніх витрат (фінансових – за джерелами надходження; матеріальних – за видами продуктів; природних умов і ресурсів – за кліматичними умовами, земельними, водними, рослинними, паливно-енергетичними і мінерально-сировинними ресурсами; трудових ресурсів – за професійно-кваліфікаційними групами; інформаційних – за видами; часових – за термінами). Із загального обсягу ресурсів виділяється та їх частина, яка надходить з власних джерел.

8. Координація програмних заходів. Забезпечується узгодження дій всіх організації, що беруть участь в здійсненні програми.

9. Оцінка ефективності здійснення програми. Проводяться розрахунки економічної ефективності програми.

10. Організація, форми і методи управління програмою. Розроблена організаційно-функціональна струк-

тура управління формується з урахуванням специфіки програми і регіону.

Розділи програми містять необхідні обґрунтування і пояснення. Вони формуються в цілому на весь період реалізації програми і за роками. Для довгострокових програм первісна розбивка здійснюється по рокам, наступна – на більш тривалі терміни.

Основними формами прямої участі держави в регулюванні регіонального розвитку стануть здійснення державних регіональних програм, що фінансуються за рахунок держбюджету, окремих структуроутворюючих інвестиційних проектів, розміщення замовлень на поставку продукції для загальнодержавних потреб (в тому числі для підтримки проблемних регіонів) за допомогою контрактної системи [11].

Число регіональних програм має бути невеликим, вони розробляються і фінансуються тільки для регіонів з особливо складними (критичними) соціально-економічними та екологічними проблемами.

Принципове значення має ув'язка процесів розробки і прийняття програм з формуванням і проведенням бюджетної політики. Необхідна інвентаризація всіх уже початих на території України програм з переглядом пріоритетів, термінів, джерел їх ресурсного забезпечення. Найбільш великомасштабні комплексні програми повинні проходити розгляд і затверджуватися в вищих законодавчих органах. В умовах ринкових відносин управління державними регіональними програмами не повинно обмежуватися існуючими органами виконавчої влади можуть затверджуватися на договірних засадах спеціальні державні, приватні, змішані незалежні компанії, консорціуми, агентства зі спеціальними повноваженнями і відповідальністю.

В сучасних умовах, коли в ряді регіонів проявляються постіндустріальні тенденції соціально-економічного розвитку, важливо визначити регіональні переваги не тільки у виробництві матеріальної продукції, але і в сфері послуг. Регіон повинен навчитися «експортувати» послуги іншим регіонам. Виробництво послуг може притягувати ресурси і сприяти добробуту так само, як і виробництво матеріальних цінностей. Фінансові, страхові, консультаційні, аудиторські, послуги зв'язку, інформатики, освіти, медичні послуги – всі ці види економічної активності в сучасних умовах можуть сприяти регіональному розвитку.

Найважливіший сучасний фактор розвитку регіону наявність якісної інфраструктури зв'язку сучасних комунікаційних ліній регіональних комп'ютерних мереж, вільного доступу в Інтернет [13].

В рамках даної стадії стратегічного планування сталого розвитку регіону розглядаються можливості максимально використання сильних сторін регіону, а слабкі нейтралізувати або перетворити в переваги.

Плани стратегічного планування сталого розвитку регіону є основою для розробки програм соціально-економічного розвитку, вони базуються на основних сферах діяльності людини з урахуванням розумних співвідношень державного регулювання і ринкових

відносин, що формує основні напрямки регіональної політики держави.

Регіональна політика охоплює комплекс різних законодавчих, адміністративних і економічних заходів, що проводяться як центральними, так і місцевими органами влади, спрямованих на регулювання і розміщення продуктивних сил.

Таким чином, регіональна політика держави – це сфера діяльності з управління економічним, соціальним і політичним розвитком країни в просторовому, регіональному аспекті, тобто пов'язана з взаємовідносинами між державою і регіонами, а також регіонів між собою.

У загальному вигляді основні напрямки регіональної політики можна сформулювати наступним чином:

- визначення співвідношення рушійних сил регіонального розвитку і забезпечення їх взаємодії (державний і приватний сектори економіки, внутрішні і зовнішні фактори розвитку регіону і засоби);
- визначення співвідношення загальнодержавного і регіонального аспектів розвитку, нейтрального і регіонального рівнів управління економікою;
- підйом економіки відсталих районів і освоєння нових районів і ресурсів;
- вирішення національно-економічних питань;
- вирішення проблем урбанізації.

До напрямів регіональної політики слід віднести також регіональні аспекти демографічної, аграрної політики та інші заходи державної влади. Ставлення держави до кожного з цих напрямків і конкретні заходи, які здійснюються за ними, складають зміст регіональної політики держави, який у всіх розвинених країнах, що проводять активну регіональну політику практично однаковий.

Регіональна політика відіграє значну роль в найбільш розвинених країнах, хоча в менш розвинених країнах регіональні проблеми часто виявляються більш гострими. Це обумовлено тим, що проведення регіональної політики вимагає значних коштів.

У країнах, що розвиваються напрямки регіональної політики наступні:

- інтеграція всіх регіонів країни в єдиний національний ринок;
- пом'якшення регіональних диспропорцій і підйом економік в особливо відсталих аграрних регіонах;
- пом'якшення протиріч між містом і селом, регулювання процесу урбанізації;
- більш повне освоєння природних і людських ресурсів;
- раціональне розміщення нових промислових проєктів.

Цілі регіональної політики сталого розвитку:

соціальні цілі – формування в регіонах шару приватних власників, які сприяють створенню соціально-орієнтованої ринкової економіки, розвитку регіональних ринків; соціальний захист населення і розвиток об'єктів соціальної інфраструктури за рахунок не тільки державних коштів, а й коштів, що надходять від приватизації, вітчизняних та іноземних інвесторів;

екологічні цілі – сприяння відновленню еколого-економічної рівноваги у вразливих регіонах на основі поширення екологічно чистих (безвідходних) технологій; залучення приватного та іноземного капіталу до участі в реалізації природоохоронних заходів.

В Україні внаслідок відмінностей природно-географічних, соціально-демографічних, економічних та інших умов уніфікований підхід до регіонів неможливий. В період модернізації роль регіональної політики ще більше зростає.

Регіональна політика покликана послабити внутрішню соціальну напругу, зберегти цілісність і єдність країни. Об'єктивні відмінності стартових умов, диференційоване ставлення державної влади до різних регіонів і відмінності в політиці регіональної влади визначають нерівномірність здійснення реформ і їх регіональне розмаїття.

В Україні спостерігаються ознаки дезінтеграції: посилення замкнутості регіонів і зменшення інтенсивності міжрегіональних зв'язків. Гранична дезінтеграція – це випадання регіону з економічної системи (і держави), його відокремлення або входження в іншу систему (державу). Дезінтеграційні тенденції не усунені до теперішнього часу. Ці моменти вимагають державної підтримки.

Відмінності українських регіонів за всіма передумовами розвитку прирікають на невдачу уніфіковане проведення регіонального реформування. Для реформування України необхідно розумне поєднання двох течій – регіоналізації та інтеграції.

Суть регіоналізації – врахування специфіки регіонів в загальноукраїнській структурній, інвестиційній, фінансовій політиці; перенесення ряду напрямків реформ на регіональний рівень.

Звичайно, тенденції регіоналізації та інтеграції суперечливі. Не виключена трансформація регіоналізації в регіональний сепаратизм, проте надмірна централізація управління також небажана. Придушення економічної зацікавленості на місцях створює базу для регіонального сепаратизму, оскільки в регіонах посилюється переконаність у тому що, діючи поодиночки або в складі регіональних коаліцій, можна домогтися більшого, ніж в централізованій державі.

Стратегічними завданнями сталого регіонального розвитку в даний час є:

- реконструкція економіки промислових регіонів і великих міських агломерацій шляхом конверсії оборонних і цивільних галузей, модернізації інфраструктури, оздоровлення економічної обстановки;
- подолання депресивного стану агропромислових регіонів, відродження малих міст і українського села, прискорення відновлення втраченого життєвого середовища у сільській місцевості, розвиток місцевої виробничої і соціальної інфраструктури, освоєння занедбаних сільськогосподарських земельних угідь;
- стабілізація соціально-економічного становища в регіонах з екстремальними природними умовами і переважно сировинною спеціалізацією;

– продовження формування територіально-виробничих комплексів і промислових вузлів у регіонах переважно за рахунок нецентралізованих інвестицій і пріоритетного розвитку виробництв з комплексним використанням сировини, що видобувається, дотримання строгих екологічних стандартів;

– стимулювання розвитку експортних і імпортозамінних виробництв в регіонах, що мають для цього найбільш сприятливі умови;

– формування вільних економічних зон, а також технополісів як регіональних центрів впровадження досягнень науки, прискорення економічного і соціального прогресу;

– пере спеціалізація нових прикордонних регіонів;

– розвиток міжрегіональних і регіональних інфраструктурних систем (транспорту, зв'язку, інформатизації), що забезпечують і стимулюють регіональні структурні зрушення і ефективність регіональної економіки;

– подолання надмірного відставання за рівнем і якістю життя населення окремих регіонів.

Висновок. Таким чином, в регіональній політиці акценти перемістилися з освоєння нових регіонів на стабілізацію і подолання депресивного стану старих регіонів, з обмеження зростання великих міст – на відродження малих міст і сільських поселень; змінилося співвідношення центрального і регіонального рівнів управління, виникли нові проблеми: безробіття, що досягають в деяких регіонах критичного рівня; поява біженців і вимушених переселенців; різке погіршення соціально-економічної ситуації в багатьох регіонах.

В якості особливо важливих слід виділити наступні завдання регіональної політики сталого розвитку:

– нормалізація екологічної ситуації;

– адаптація біженців і вимушених переселенців: створення нових робочих місць і прискорений розвиток соціальної інфраструктури в регіонах;

– нормалізація ситуації в регіонах, де відзначається критичне становище на ринку праці;

– вирішення проблеми гіперурбанізації – усунення перевантаження великих міст виробничими об'єктами, населенням, усунення надмірного екологічного навантаження, перевантаженості соціальної інфраструктури великих міст.

Проведення регіональної політики сталого розвитку пов'язане з активною участю в капіталовкладеннях, спрямованих на вдосконалення територіальної

структури господарства (створення центрів зростання, промислових парків, інфраструктури в регіонах та ін.).

При проведенні регіональної політики сталого розвитку через фінансову (податкову, митну) систему органи влади прагнуть створити відповідний економічний «клімат» в тих чи інших регіонах для стимулювання їх прискореного розвитку і управління міграційними потоками.

Участь держави в регулюванні регіонального сталого розвитку тісно пов'язана з адміністративними методами – це здійснення державних, регіональних програм, що фінансуються за рахунок держбюджету, окремих структуроутворюючих інвестиційних проектів; розміщення замовлень на поставку продукції для загальнодержавних потреб (в тому число для підтримки проблемних регіонів) за допомогою контрактної системи.

Методи непрямого регулювання регіонального сталого розвитку включають:

створення спеціальних фондів регіонального розвитку (державних, регіональних та ін.), які повинні акумулювати фінансові ресурси для вирішення різних регіональних проблем;

проведення політики субвенцій для підприємств, які перебувають у складних соціально-економічних і екологічних умовах;

залучення приватних інвесторів для вирішення завдань регіональної політики;

компенсація додаткових витрат, які несуть господарюючі суб'єкти при розміщенні своїх підприємств в регіонах зі складними умовами;

надання податкової знижки «на виснаження надр», тобто в зв'язку з виснаженням запасів природних ресурсів, що особливо актуально для регіонів з екстремальними умовами;

встановлення пільгових ставок орендної плати при вилученні площ під будівництво підприємств, що мають важливе значення для вдосконалення галузевої і територіальної структури економіки, введення регіонально-диференційованої амортизації, що дозволяє підприємствам, розташованим в регіонах зі складними умовами, фінансувати прискорену амортизацію власного виробництва;

застосування підвищених цін на екологічно чисту продукцію;

введення санкцій для підприємств, що забруднюють навколишнє середовище, особливо в найбільш екологічно неблагополучних регіонах.

Список літератури:

1. Аналіз сталого розвитку: глобальний і регіональний контексти / Міжнар. рада з науки (ICSU) та ін.; наук. кер. Проекту М.З. Згуровський. – К.: НТУУ «КПІ», 2012. – Ч. 2. Україна в індикаторах сталого розвитку (2011–2012). – 232 с.
2. Бобух І.М. Сталий розвиток: сутність, принципи і показники виміру / І.М. Бобух // Економічна теорія. – 2015. – № 3. – С. 95–118.
3. Ватченко О.Б., Андрейченко О.А. Стратегічне планування розвитку регіонів України. Економічний простір. – 2016. – № 113. – С. 15–26.
4. Захарченко О.В. Наукові основи сталого розвитку / О.В. Захарченко // Наукові праці національного університету харчових технологій. – 2015. – № 4. – С. 68–75.

5. Інноваційні підходи до регіонального розвитку в Україні : аналіт. доп. / [С.О. Біла, Я.А. Жаліло, О.В. Шевченко, В.І. Жук та ін. ; за ред. С.О. Білої]. – К.: НІСД, 2011. – 80 с.
6. Клименко А.А. Индикатори сталого економічного розвитку регіону / А.А. Клименко // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2015. – № 1(29). – С. 115–118.
7. Ковтун О.І. Організаційно-економічні альтернативи забезпечення конкурентоспроможності регіональних господарських систем / О.І. Ковтун // Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.12. – С. 207–219.
8. Мельник Л.Г. Триалектические основы управления развитием экономических систем. [Текст]: монография / Л.Г. Мельник. – Сумы: Университетская книга, 2015. – 447 с.
9. Некрасов Н.Н. Региональная экономика / Н.Н. Некрасов. – М.: Экономика, 1978. – 382 с.
10. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку : монографія / за ред. З.С. Варналія. – К.: Знання України, 2005. – 498 с.
11. Реформування державного управління регіональним розвитком : стан, проблеми, перспективи / [С.О. Біла, О.В. Шевченко, М.О. Кушнір, В.І. Жук та ін.]. – К.: НІСД, 2012. – 96 с.
12. Соціально-економічний потенціал сталого розвитку України та її регіонів: національна доповідь / за ред. акад. НАН України Е.М. Лібанової, акад. НААН України М.А. Хвесика. – К.: ДУ ІЕПСР НАН України, 2014. – 776 с.
13. Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020». [Електронний режим доступу]. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.
14. Терещенко Г.В. Інноваційний фактор в контексті моделей розвитку регіонів [Електронний ресурс] / Г.В. Терещенко // Ефективна економіка. – 2012. – № 12. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=1661>.
15. Токар В. Інституційні інструменти мобілізаційно-інноваційної національної моделі / В. Токар // Дослідження міжнародної економіки: Збірник наукових праць. – 2011. – Вип. 1(66). – С. 86–93.
16. Трофимова В.В. Концепція сталого розвитку як основа постіндустріальних моделей розвитку / В.В. Трофимова // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – № 8. – С. 33–37.
17. Фінансове забезпечення сталого розвитку регіонів України: міжбюджетні відносини та інноваційні інструменти стимулювання: Монографія; за науковою редакцією д. е. н., проф. Вахович І.М. – Луцьк: Волиньполіграфтм, 2014. – 331 с.
18. Цілі сталого розвитку 2016–2030 / Офіційний веб-сайт ООН. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org.ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-stalohorozvytku>.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СОВРЕМЕННЫХ МЕТОДОВ ВЛИЯНИЯ НА ЭКОНОМИКУ В МОДЕРНИЗАЦИИ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ РЕГИОНА УКРАИНЫ

Статья посвящена определению факторов и условий, влияющих на управление устойчивым развитием регионов в условиях модернизации. В ходе исследования рассмотрены методы влияния на управление устойчивым развитием региона, которые определяют специфику поведения региональных органов управления с учетом стратегических императивов регионального развития. Одним из методов регулирования и управления региональной стратегией экономического, социального и научно-технического устойчивого развития являются региональные программы, использование которых позволит повысить качество управленческих решений, принимаемых органами власти, повысить конкурентоспособность, сбалансированность региональной экономической системы и рациональность использования ресурсного, человеческого, производственного, технического и экономического потенциала.

Ключевые слова: регион, модернизация, устойчивое развитие, региональная программа, социально-экономическое развитие.

USE OF MODERN METHODS OF INFLUENCE ON ECONOMY IN MODERNIZING SYSTEM OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE REGION OF UKRAINE

The article is devoted to the definition of factors and conditions that influence the management of sustainable development of regions in the conditions of modernization. In the course of the study, the methods of influence on the management of sustainable development of the region are considered, which determine the specifics of the behavior of regional authorities, taking into account the strategic imperatives of regional development. One of the methods of regulation and management of the regional strategy of economic, social and scientific and technical sustainable development is regional programs, the use of which will increase the quality of management decisions taken by the authorities, increase competitiveness, balance of the regional economic system and rational use of resource, human, production, technical and economic potential.

Key words: region, modernization, sustainable development, regional program, socio-economic development.